

Una és dos

Muriel Villanueva va obtenir amb «La gatera» el darrer premi Just Maria Casero

XAVIER CORTADELLAS xcortadellas@presencia.cat

Raquel tenia una tieta i un tiet. Moren d'accident. Hereta dos pisos a Mim. De costat. Hi ha el pis que té una tribuna que dóna al carrer i el pis interior, que té un pati de celobert que fa que Raquel *flipi*. I aparentment hi ha també dos homes. Durant molts de mesos. Un es diu Ricard, vol ser pintor, li lloga un dels dos pisos, el de l'interior. L'altre, Arnau, és molt més jove, té una relació especial amb Mercè, una veïna. I hi ha, encara, molta solitud i molta sensibilitat, i uns quants somnis, i algunes plantes, i molts de llibres. Sí, molts de llibres i moltes cites, no totes justificades, però que van desapareixent a mesura que la novel·la avança, a mesura que avança el deliri. I hi ha una mirada femenina que traspua del narrador—sempre el punt de vista de Raquel—i que es tradueix amb molts de colors, i amb molts de detalls, i amb uns quants dubtes, i amb uns quants *flashbacks*, i amb unes il·lusions que van covant-se. I encara queda un gat. El lector no sap gaire què hi fa. Però hi és. És de color taronja, com els cabells d'Arnau, com les vambes de franges taronges sobre el verd fosc, amb cordill vermell ample, tal com agraden a Raquel, que duia Ricard el dia que es van conèixer. Poques paraules. *La gatera* avança a poc a poc. Tretze anotacions d'un dietari, d'agost a agost, molt resumides. Muriel Villanueva ha escrit una novel·la que suggereix, suau com un llençol, que atrapa fins més enllà de la meitat, d'agost a març. Però tot d'una es desborda. Excessivament, perquè els altres personatges no tenen prou joc. Sobretot, Arnau, que es mou massa al ritme que vol Raquel. I també, Natàlia. Una taula amb una sola pota és un tamboret. Una novel·la complexa no en fa prou amb una pota.

«LA GATERA»

Autor: MURIEL VILLANUEVA
Editorial: AMSTERDAM
Pàgines: 160
Preu: 15,95 €

Instal·lada en un antic pis senyorial que acaba d'heretar, la Raquel es comença a relacionar amb els seus nous veïns.

Paraules de l'Albufera

Edició d'un document històric per a filòlegs i historiadors de la cultura

DAVID PALOMA dpaloma@presencia.cat

Estem davant d'un llibre excepcional, amb una història gairebé novel·lesca que arrenca el 1930. D'una banda, tenim Max Thede, filòleg alemany, que se'n va a viure un parell de mesos d'aquell any a l'Albufera de València. La intenció és recollir-hi material etnogràfic i lingüístic amb vista a escriure'n una tesi doctoral. L'any 1932 Thede llegeix la tesi, que l'any següent publica a la revista alemanya *Volstum und Kultur der Romanen*. D'altra banda, tenim Manuel Sanchis Guarner, pare i fundador de la filologia valenciana, que, de la presó estant, tradueix la tesi de Thede al castellà entre l'estiu de 1940 i la primavera de 1941. Són 224 pàgines que es conserven a l'Arxiu de la Memòria d'Elx. Al cap dels anys, el mateix Sanchis Guarner i una deixebra mecanografiada parcialment el manuscrit. El llibre que ressenyem, *La Albufera de Valencia. Estudio del habla y la cultura popular*, recull l'edició d'aquest document i, per tant, la traducció inèdita de Sanchis Guarner (llevat de la traducció del capítol 8, que és obra de Heike Soenneken). Dos grans mèrits té aquesta aventura: el primer és la difusió mateix de l'obra de Thede, que detalla la vida a l'Albufera, la construcció i la configuració interior de les cases, el cultiu de l'arròs, la navegació, la pesca... i que per a això registra un munt de paraules valencianes. Thede era un seguidor del mètode *Wörter und Sachen, paraules i coses*. El segon mèrit cal atribuir-lo al doctor Vicent F. García Perales, autor d'una introducció magnífica a la història del manuscrit i de la traducció, així com d'un excel·lent apèndix gràfic. Els índexs de noms de lloc i de paraules ajuden a moure's pel número 20 de la col·lecció Francesc Ferrer Pastor d'Investigació.

«LA ALBUFERA DE VALENCIA»

Autor: MAX THEDE
Editorial: DENES
Pàgines: 278
Preu: 24 €

La publicació coincideix amb el 25è aniversari de la declaració de l'Albufera com a parc natural.

NOVETATS

«ELS PEIXOS NO TANQUEN ELS ULLS»

Autor: ERRI DE LUCA
Traducció: ANNA CASASSAS
Editorial: BROMERA
Pàgines: 120 / Preu: 15 €

Als deu anys, la teva edat s'escrui per primera vegada amb dues xifres. La inquietud i el desig de créixer són més forts que el cos que conté totes les formes futures d'un adult encongit en unes sabates petites. Un home torna amb els seus pensaments al poble on va néixer, a la costa de Nàpols, cinquanta anys després d'haver marxat.

«OLIVES PICANTS»

Autora: ANNA MONREAL
Editorial: PROA
Pàgines: 224
Preu: 19 €

La Maria Encarnació té seixanta-cinc anys, regenta una parada d'olives i bacallà al mercat i espera que un home la faci sentir com quan en tenia vint-i-cinc. La Rut, de vint-i-nou, n'espera un altre que li faci perdre la virginitat. I l'home que espera la Muriel mentre fuma compulsivament posseïx allò que ha de salvar la vida del seu fill i que cap màquina no pot fabricar.

«EL CAÇADOR D'OMBRES»

Autor: JOAN BARRIL
Editorial: EDICIONS 62
Pàgines: 304
Preu: 21 €

En Lluís Soley és el propietari d'una empresa familiar. Té vora cinquanta anys i darrerament la vida no li ha estat gaire satisfactòria. Els seus pares han mort i el seu matrimoni ha començat a fer aigües. Té clar que ha de començar una nova vida, però no té esma per afrontar-ho. De sobte, una oferta de compra milionària resol el seu dilema.